

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Rev 2857/10
09.06.2010. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Vesne Popović i Vide Petrović-Škero, članova veća, u parnici tužilje A.B. iz S., zakonske zastupnice maloletnog B.B., koju zastupa M.G., advokat iz S., protiv tuženog B.B. iz S., koga zastupa B.K., advokat iz S., radi određivanja mere zaštite od nasilja u porodici, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Subotici Gž.1421/09 od 26.11.2009. godine, u sednici održanoj 09.06.2010. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tuženog izjavljena protiv presude Okružnog suda u Subotici Gž.1421/09 od 26.11.2009. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Bačkoj Topoli P.125/09 od 01.10.2009. godine, odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev radi određivanja mere zaštite od nasilja u porodici protiv tuženog, na način da mu se zabrani viđanje i približavanje mal.B.B. na udaljenosti manjoj od 500 metara, te da mu se zabrani pristup oko mesta stanovanja deteta od obdaništa ... u S. u trajanju od godinu dana. Obavezana je tužilja da tuženom naknadi parnične troškove.

Presudom Okružnog suda u Subotici Gž.1421/09 od 26.11.2009. godine, delimično je usvojena žalba tužilje i preinačena prvostepena presuda tako što je ograničeno pravo tuženog na viđanje sa maloletnim B.B., koje pravo je utvrđeno presudom Opštinskog suda u Subotici P.614/05 od 07.07.2005. godine i presudom Okružnog suda u Subotici Gž.353/07 od 13.03.2007. godine, tako što je zabranjeno tuženom približavanje maloletnom B. osim u prostorijama Centra za socijalni rad u ... , a navedeno ograničenje će trajati u periodu od 26.11.2009. do 26.11.2010. godine i može biti produženo sve dok ne prestanu razlozi zbog kojih je određeno. Stavom drugim izreke, preinačena je i odluka o troškovima postupka, tako što je odlučeno da svaka strana snosi svoje troškove.

Protiv pravnosnažne presude donesene u drugom stepenu, tuženi je izjavio reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pravilnost pobijane presude u smislu čl.399. ZPP, Vrhovni kasacioni sud je našao da je revizija neosnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda iz čl.361. stav 2. tač.9. ZPP, na koju Vrhovni kasacioni sud pazi po službenoj dužnosti, a ni povreda iz tač.12. citirane zakonske odredbe, jer pobijana presuda sadrži jasne i neprotivurečne razloge o odlučnim činjenicama i može se sa sigurnošću ispitati.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, maloletni B. rođen je .... Tužilja sa maloletnim B. živi kod svojih roditelja u komfornom dvosobnom stanu u vlasništvu roditelja. Tuženi živi sa majkom u dvosobnom stanu u vlasništvu njegovih roditelja. Od prestanka zajednice života stranaka (14.04.2004. godine), viđanje sina i oca se odvijalo u prostorijama Centra za socijalni rad u ..., gde je dete dovodio deda po majci. Po razvodu braka, viđanje se odvijalo na način bliže opisan u nižestanim presudama. U toku leta 2007. godine, po viđenju sa ocem, dete je, po mišljenju majke pokazalo neuobičajeno ponašanje. Zbog toga se majka obratila Incest trauma centru koji su je uputili na Centar za socijalni rad. Mišljenje je dao i tim veštaka Kliničkog centra V. Mišljenje ovog tima je da se seksualno zlostavljanje maloletnog B. od strane oca u uzrastu od tri godine ne može sa sigurnošću isključiti ali nakon obavljenog veštačenja i uvida u grubo poremećene odnose između roditelja zaključuje da je veća verovatnoća da se zlostavljanje nije dogodilo. Stručnjaci ovog tima su ukazali na nemogućnost davanja zaključka sa potpunom izvesnošću da je dečak bio izložen seksualnom zlostavljanju od strane oca, jer je razvoj dečaka psihopatološki neupadljiv i kod njega se ne zapažaju izraženije psihičke posledice seksualnog zlostavljanja, što ne isključuje mogućnost da je seksualnog zlostavljanja od strane oca bilo. Stručnjaci nisu bili u stanju da razdvoje šta se zaista dogodilo, a šta je rezultat detetove mašte. Oni ukazuju na izrazitu sugestibilnost dece na uzrastu od tri do pet godina i smatraju da protek vremena od eventualnog događaja do ispitivanja deteta otežava utvrđivanje činjenica. Nije bilo znakova fizičkog zlostavljanja.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno je drugostepeni sud primenio materijalno pravo kada je usvojio i odredio privremenu meru na osnovu čl.198. stav 2. tač.3. Porodičnog zakona, tako što je zabranio tuženom približavanje maloletnom detetu, osim u prostorijama Centra za socijalni rad.

Tačni su revizijski navodi da je svrha zaštitnih mera oslobađanje od trauma i oporavak od

zadobijenih povreda, da one treba da stvore uslove u cilju prevazilaženja nastale situacije i stabilizacije međusobnih odnosa. Međutim, po oceni Vrhovnog kasacionog suda svrha zaštitne mere je pre svega sprečavanje nastanka traume ili povrede. Mere zaštite moraju biti efikasne i svrsishodne kako bi mogle ostvariti svoj cilj na planu prevencije, kako posebne tako i opšte, a njihov krajnji cilj je zaštita porodice kao osnovne ali i najznačajnije zajednice ljudskog društva, kako kao celine tako i svakog njenog člana pojedinačno. U ovom slučaju, suprotno revizijskim navodima, minimum sumnje postoji. On se ogleda u mišljenju tima veštaka Kliničkog centra V. koji nisu mogli sa sigurnošću isključiti seksualno zlostavljanje maloletnog deteta od strane oca. Upravo to predstavlja osnov za određivanje mere zaštite. S obzirom da je mera određena na godinu dana, pravilna je ocena drugostepenog suda da će to vreme stvoriti uslove za razvijanje samosvesti i sposobnosti maloletnog deteta da uočava događaje i o njima priča i da se zaštiti od eventualnog povređivanja njegove ličnosti i njegovog integriteta. Ovaj period ima značenje i za tuženog u vezi shvatanja ozbiljnosti roditeljske uloge u ponašanju sa maloletnim detetom. Na ovaj način, i po oceni Vrhovnog kasacionog suda, odluka je doneta u najboljem interesu deteta (čl.266. Porodičnog zakona), kome moraju biti podvrgnuti interesi svih ostalih članova porodice.

Osim toga, nisu ugrožena prava tuženog kao roditelja jer mu je omogućeno viđanje sa maloletnim detetom u prostorijama Centra za socijalni rad. Pri tome se naglašava da je mera ograničenog trajanja (godinu dana), a da je odluka podložna promeni, što znači da se može produžavati sve dok ne prestanu razlozi zbog kojih je određena (čl.199. Porodičnog zakona) a može i prestati pre isteka vremena, ako prestanu razlozi zbog kojih je određena.

Na osnovu čl.405. ZPP, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća - sudija

Predrag Trifunović,s.r.